

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 199. An & qualiter receptæ fuerit, & modo sit illa Extravagans.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

tum in supplicatione, propter quas Papa concessit facultatem alienandi, si præstitit consensum, decretum vel auctoritatem alienandi in detrimentum ecclesie, incurrit excommunicationem, non tamen reservatam Papæ, si sit inferior Episcopo; si verò sit Episcopus aut illo superior, suspensionem ab executione officii per annum, similiter non reservatam Papæ, pro ut expressè haberi in *Bulla, 2. Pauli. II.* quæ incipit *cum omnibus iudicibus.* testatur Delb. c. 18. du. 31. n. 1. Idque etiam si id fecerit gratis, non adactus, aut etiam ob promissam pecuniam juxta expressum textum ejusdem Bullæ, pro ut videre est apud Delb. l. c. n. 2. Unde etiam infert. n. 3. citatis pro hoc Suar. de cens. d. 22. f. 6. n. 4. & Alterio. Tom. 2. d. 16. c. 2. col. 4. E contra dictas non incurri, si consensus vel auctoritas præstita non cedat in detrimentum ecclesie, non tamen cedat in evidentem utilitatem illius, nisi faciat concessionem non nisi sub conditione evidentis utilitatis factam à Papa; eò quòd pœnæ non amplianda, sed restringenda. Uti nec incurruntur dictæ pœnæ mox à præstito consensu, auctoritate, & necdum secuta alienatione, seu actu & effectu primario; cum, quamdiu actus damnificativus & solùm futurus, & in potentia, tamdiu nondum secutum damnum ecclesie propter quod actu secutum imponuntur pœnæ. vide dicta *quest. præced. num. 2.*

2. Resp. ad secundum: Excommunicationem quoque & quidem Papæ reservatam, ut habetur in *scr. Bullæ Pauli II.* incurrit, qui dolosè & scienter (secus, si nesciat alienationem esse in detrimentum ecclesie) à Commissario, seu Sedis Apostolicæ Delegato imperat, seu procurat & extorquet importunè suadendo, de precando, promittendo facultatem seu decretum alienationis in detrimentum ecclesie. Idque, si vel talis procurans sit ecclesiasticus, Episcopus vel alius clericus: si vel sit laicus, ut Delb. c. 18. du. 32. n. 5. ubi etiam, quòd Filiuc. r. 11. c. 7. q. 4. ad finem. & alii non improbabiler sentiant, extendere se hanc excommunicationem ad solos laicos. Eam verò juxta probabiliorem non incurri, non secuta alienatione.

3. Resp. ad tertium: Incurritur quoque excommunicatio vi *Bulle Pii V.* 35. quæ incipit: *admonet nos.* & Bullæ Urbani VIII. quæ incipit: *Sacro-Sancti.* A quocunque etiam Episcopalis, imò Cardinalitæ dignitatis etiam laico, qui tractat, consultit, aut alia ratione verba facit, aut insinuat, aut quovis, prætextu, puta, necessitatis, utilitatis, remunerationis suadet summo Pontifici de alienandis infeudandis bonis (etiam aliàs infeudari solitis) ad Ecclesiam Romanam immediate pertinentibus, aut etiam quibusdam aliis, intellige, ad eam devolutis (exceptis tamen per constitutionem Gregorii XIII. quæ incipit: *tanta tamque horrenda.* Ab ista restitutione Piana bonis fisco addictis ob delicta) modò hac de causa eligantur & mittantur Oratores ad Pontificem, qui desuper cum eo tractent; secus tamen, si is nihil hac de re cum eo tractent. Uti etiam excusantur ab hac excommunicatione, qui de licentia Pontificis explicita vel implicita (quæ in hoc consistit, quòd adiens Papam & super dicta alienatione eum alloquens, ab eo audiatur, & non repellatur; cum hoc ipso facultatem desuper secum tractandi ei concedere videatur) de hisce cum eo tractant; cum illius sit in lege dispensare, cujus est eam condere. vide de his omnibus distinctè agentem. Delb. cit. c. 8. du. 33. per totam.

Quest. 196. An & qualiter recepta fuerit & modò sit Extravagans ambrosiose?

R Esp. Referendo ferè hac de re aliorum sententias diversas; neque enim in eo conveniunt. AA. Primò, non receptam, seu abrogatam negare videtur Lotter. de re benef. l. 3. q. 25. n. 40. dum in specie loquens de hac *Extrav.* asserit, absurdissimum esse, dicere contrario usu seu consuetudine abrogari posse legem Papæ, utpote qui non à populo, sed à Deo immediate in ecclesiasticis habeat potestatem, ut ideo nec per mille annos extinguatur legis ab eolà vis per usum in contrarium. Quod tamen intelligendum videtur, Papam implicite non consentiente per talis non usum tolerantiam. Item impertinentem esse hanc quæstionem, dum sanctio hæc impressa est in volumine canonico, cum quo hodieum ubique locorum transfertur. Quamvis n. 42. addat, se existimare propter materiæ (intellige in ea contentæ) odibilitatem in foro externo, si probaretur dictæ *Extravagantis* non usus, est positivus usus in contrarium, excusari agentem contra eam; cum istiusmodi legis, utcunq; aliàs non allegabilis pro evitanda ejus dispositione non usus excuset tamen ab evitanda pœna illius legis juxta doctrinam Bartol. in l. 1. §. apud Labionem. ff. de adult. d. l. c. 327. n. 51. Gutt. 99. Can. l. 1. c. 8. n. 7. Atque ita absolutè receptam esse dictam *Extrav.* sustinent Ricc. in collect. p. 5. collect. an. 1673. in princ. & in pr. for. eccles. deef. 95. aliàs in 2. editione. resol. 71. Hentriq. in sum. l. 13. c. 56. §. 3. lit. r. Genuens. in pr. Cur. Archiep. Neapol. c. 6. n. 1. Redoan. de reb. eccl. non alien. q. 35. n. 1. Paris. de resign. l. 3. q. 6. n. 25. & alii, quos citat Barb. in cu. *Extrav.* n. 3. ea ratione, quòd, cum inserta in Corpore juris, præsumatur, de jure usu recepta. Receptam esse ubique, saltem, quò ad annulationem contractus alienationis; non verò quò ad pœnas, excommunicationis aliasque extrinsecas, defendunt, apud eundem Barb. Sarmiento de redit. eccles. p. 1. c. 2. n. 20. Tolet. in instrum. Sacerd. l. 5. c. 91. vers. tertio de hoc. Quar. v. alienatio rer. eccl. n. 48. Azor. instr. mor. p. 2. l. 9. c. 2. q. 1. Sayr. clav. Reg. l. 3. c. 4. n. 15. Molin. de just. r. 2. d. 466. Rebell. de oblig. just. p. 2. l. 14. q. 5. In paucis locis receptam videri non solùm quò ad privationem beneficii & officii, sed etiam quò ad censuras, ait Delb. c. 17. du. 22. n. 1. citatis. Roch. de Curte c. ult. de consuetud. Ang. v. excommunicatio 7. cas. 48. Sylv. v. alienatio 9. 15. Caser. v. excomm. c. 75. Vasq. l. c. c. 2. §. du. 7. n. 31. Suar. Tom. 5. de cens. d. 23. f. 6. n. 3. Azor. l. 6. c. 16. q. 1. Sanch. l. 2. mor. c. 22. n. 2. Less. de just. l. 2. c. 24. du. 11. n. 69. Cov. l. 2. var. c. 17. n. 6. Bonac. d. 3. de contr. act. feud. q. 8. p. 4. n. 14. Nav. in comment. de alien. rer. eccl. n. 13. & 14. & in Man. c. 27. n. 149. ubi is etiam, quòd quò ad pœnam privationis beneficii hæc constitutio nullibi sit recepta. Quamvis quò ad ultimum contrarium esse usum & praxin pœnitentiariæ, dum in ea delinquentes absolvuntur, & ad beneficia & officia rehabilitantur. Idque vel ad pacandas conscientias, vel quia supponit dictam *Extrav.* quò ad omnia simpliciter receptam dicat Delb. l. c. n. 5. qui etiam n. 4. addit, in Italia videri receptam quò ad obligationem & excommunicationem, non tamen quò ad privationem beneficii & officii ante sententiam Judicis. Unde jam cum fieri possit, quòd alicubi dicta *Extrav.* recepta sit in totum, alibi quò ad unam partem tantum, monet Idem n. 3. inspiciendam esse hac in re singulorum locorum consuetudinem.